

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Філологічний факультет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою філологічного
факультету

(протокол № 5 від «18» грудня 2019 р.)

Декан філологічного факультету

 Т.В. Коноваленко

ПРОГРАМА

комплексного кваліфікаційного екзамену з німецької мови
з методикою викладання

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Освітньо-професійна програма: Середня освіта. Мова і література
(англійська, німецька), перша – англійська

Спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Програма державного комплексного кваліфікаційного екзамену з німецької мови з методикою викладання для здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» за освітньо-професійною програмою: *Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська* за спеціальністю: *014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))* / Укладач: к. філол. н., доцент Жигоренко І. Ю. – Мелітополь: МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2019. – 25 с.

Ухвалено на засіданні кафедри германської філології
(протокол № 9 від «18» грудня 2019 р.)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Розвиток освіти в Україні визначається у загальному контексті Європейської інтеграції з орієнтацією на фундаментальні цінності загальносвітової культури, реалізацію положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки. У світлі окресленої орієнтації комплексний кваліфікаційний екзамен з німецької мови з методикою викладання містить наступні дисципліни: «Типові помилки при вивченні німецької мови (фонетика, граматики, лексикологія, стилістика)», «Методика вивчення іноземної мови», «Друга іноземна мова».

Екзаменаційний білет включає чотири завдання:

У **першому завданні** студенти мають продемонструвати рівень сформованості комунікативних навичок на запропоновану тему.

Друге завдання перевіряє наявність уявлення про специфіку сучасних методичних підходів у навчанні іноземних мов взагалі, і німецької мови зокрема, та готовність здійснювати професійну діяльність у сфері освіти.

Третє завдання спрямоване на перевірку ступеня володіння теоретичним матеріалом з курсів за вибором.

При виконанні **четвертого завдання** передбачається філологічний аналіз оригінального тексту німецькою мовою, перевіряється рівень сформованості навичок використання лінгвістичних знань набутих у процесі засвоєння лекційних курсів: теоретичної фонетики, теоретичної граматики, лексикології, стилістики, лінгвокраїнознавства.

ВИМОГИ

до здібностей і підготовленості осіб, що завершують навчання за ступенем вищої освіти «Бакалавр»

При складанні державного комплексного кваліфікаційного екзамену з німецької мови з методикою викладання студенти мають продемонструвати здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками, а саме:

- уміти читати та повністю розуміти іноземні тексти з побутової, краєзнавчої, суспільно-політичної, економічної та фахової тематики;
- вільно володіти усним монологічним та діалогічним мовленням у межах нижчезазначеної тематики;
- сприймати іноземне мовлення, яке виголошено в нормальному темпі;
- володіти навичками перекладу як з іноземної мови на рідну, так і з рідної на іноземну в межах суспільно-політичної, загальноекономічної, краєзнавчої та фахової тематики.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, студенти-випускники повинні продемонструвати **знання** граматичних та лексичних тем, спрямованих на:

- полегшення етнічної, гендерної, економічної, культурної, суспільної, самоідентифікації особистості у сучасному міжкультурному середовищі;

- подолання «мовного шоку» та труднощів, пов'язаних з проблемами орієнтації особистості у стереотипах та правилах поведінки у чужій соціальній культурі;

- занурення у процеси дивергенції та конвергенції у сучасному світі.

Вміння:

- спілкуватися в широкому спектрі загальних, академічних, наукових та професійних тем ефективно і без труднощів усно та письмово;

- бути готовим та мати бажання самостійно поглиблювати та поширювати власну комунікативну компетенцію в міжкультурній комунікації на вихідній мові;

- розвивати міжкультурне усвідомлення та засвоювати міжкультурну цінність з культур і порівняння мов, щоб діяти як культурний посередник між власною та чужою культурою і поводитися ефективно з міжкультурними непорозуміннями й конфліктними ситуаціями стосовно різних культурних контекстів;

- знаходити, узагальнювати, оцінювати та ефективно використовувати інформацію з усіх усних і письмових джерел (спеціальна література, друковані засоби масової інформації, телебачення, Інтернет тощо), котрі необхідні для мовних практичних занять, для проектної та дослідницької роботи;

- коректно використовувати великий репертуар засобів вираження значення та відтінків звучання, при цьому вміння детально роз'яснювати нюанси значення; добре володіти принципами ідіоматичного та розмовного вживання лексики, усвідомлюючи відповідні конотативні відтінки; при виникненні труднощів у вираженні думки вміння так бездоганно по-новому переформулювати думку, щоб співбесідники цього майже не помічали;

- *взаємодія письмова*: висловлюватися ясно і точно, звертатися до адресатів гнучко та ефективно;

- *сприйняття письмове*: розуміти та критично інтерпретувати практично усі види написаних текстів (включаючи більш абстрактні, структурно більш комплексні або розмовні, літературні або не літературні тексти);

- *продуктивне письмо*: письмово викладати швидко, ясно, комплексно тексти в доцільному і ефективному стилі, логічна структура котрих полегшує читачам відшукування суті повідомлення.

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, випускники мають продемонструвати сформованість наступних компетентностей.

Загальні компетентності:

Аналіз та синтез. Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, щоб виявляти педагогічні проблеми і виробляти рішення щодо їх усунення; здатність вчитися; автономія; здатність вдосконалювати власне навчання та виконання, включно з розробленням навчальних і дослідницьких навичок.

Гнучкість мислення. Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування філологічних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті.

Групова робота. Здатність до міжособистісного спілкування; комунікаційні навички, здатність до самокритики, навички роботи в команді; навички планування та управління часом; уміння і здатність до прийняття рішень.

Комунікаційні навички. Здатність до ефективної комунікації та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології і відповідні технічні терміни.

Популяризаційні навички. Вміння спілкуватися із нефакхівцями, певні навички викладання.

Етичні установки. Дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень з філології на соціальну сферу; здатність цінувати різноманіття та мультикультурність; здатність до критичного мислення, навички обдумування; міцне знання професії на практиці.

Фахові компетентності:

- володіння системою лінгвістичних знань, що включає в себе знання основних явищ на всіх рівнях мови і її функціональних різновидів;
- володіння системою знань про цінності й уявлення, притаманні культурам країн іноземних мов, що вивчаються; володіння теоретичними й емпіричними знаннями в області міжкультурної комунікації, знанням основних відмінностей концептуальної і мовної картин світу носіїв рідної мови і мови, що вивчається;
- володіння когнітивно-дискурсивними вміннями, спрямованими на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах; володіння особливостями офіційного, нейтрального й неофіційного реєстрів спілкування;
- володіння конвенціями мовного спілкування в іншомовному соціумі, правилами й традиціями міжкультурного і професійного спілкування з носіями досліджуваної мови;
- наявність уявлення про специфіку іншомовної наукової картини світу, про основні особливості наукового дискурсу в рідній мові та в мові, яка досліджується;
- наявність готовності долати вплив стереотипів та здійснювати міжкультурний діалог у загальній і професійній сферах спілкування;
- володіння етичними й моральними нормами поведінки, прийнятими в іншокультурному соціумі;
- уміння створювати й редагувати тексти професійного призначення;
- володіння теорією виховання й навчання, сучасними підходами в навчанні іноземним мовам, що забезпечують в учнів розвиток мовних, інтелектуальних і пізнавальних здатностей, ціннісних орієнтацій, готовність до участі в діалозі культур.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Характеристика відповідей студента на питання білету теоретичного змісту
Незадовільно	1-59 б.	Студент не усвідомлює змісту питання білету, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна повна відсутність умінь міркувати.
Задовільно	60-73 б.	Відповіді на питання білету носять фрагментарний характер, характеризуються відтворенням знань на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінь міркувати, його відповіді супроводжуються другорядними міркуваннями, які інколи не мають безпосереднього відношення до змісту запитання.
Добре	74-89 б.	У відповідях на питання білету допускаються деякі неточності або помилки не принципового характеру. Студент демонструє розуміння біологічного матеріалу на рівні аналізу властивостей. Помітне прагнення студента логічно розмірковувати при відповіді на питання білета.
Відмінно	90-100 б.	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання білету. Його відповіді свідчать про розуміння біологічного матеріалу на рівні аналізу закономірностей, характеризуються логічністю та послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.

СТРУКТУРА І ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Рівень сформованості іншомовної комунікативної, соціокультурної, лексичної компетентності перевіряється в межах такого лексичного матеріалу:

Розмовні теми

1. Im Museum
2. Internet in unserem Leben
3. Haushalt
4. Theater
5. Das Essen
6. Deutsche nationale Küche und populäre Speisen
7. Unterkunftsmöglichkeiten im Deutschland
8. Die deutschsprachigen Länder
9. Die Schweiz
10. Die Ukraine
11. Österreich
12. Deutschland
13. Reisen
14. Die Rolle von Computer und Internet in meinem Leben
15. Europa (Herkunft der Benennung) und die Europäische Union
16. Wir lernen Fremdsprachen
17. Gesundheitswesen in Deutschland
18. In der Sprechstunde
19. Kunst, Theater, Kino
20. Lieblingsfeste der Jugendlichen
21. Mein Lieblingsfeiertag
22. Reiseziele Europas
23. Sozialversicherung
24. Sport und Gesundheit
25. Tag der heiligen Valentin
26. Verkehr in meiner Stadt
27. Was sind für mich die wichtigsten Dinge im Leben
28. Welche europäischen Städte möchte ich besuchen und warum?
29. Wie kann das Wetter in Europa sein?
30. Deutsche nationale Küche und populäre Speisen

Рекомендована література

1. Heibig G., Buscha J. Deutsche Übungsgrammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. - Berlin, München...: Langenscheidt, 1991. -627 S.
2. Aspekte 2 (B2) / Ute Koithan, Tanja Mayr-Sieber, Helen Schmitz, Ralf Sonntag, Ralf-Peter Lösche. Langenscheidt Verlag, 2004. - 200 S.
3. Einblicke. Ein deutscher Sprachkurs. Handbuch für den Unterricht / E. - M. Burwitz-Meizer, J. Quez. - München: InterNationes, Goethe Institut, 1999. - 191 S.

4. Eindrücke - Einblicke. Neubearbeitung / K.-II Drochner, D.Föhr. - Berlin: Langenscheidt, 1994. - 112 S.
5. Erkundungen / Anne Buscha, Susanne Raven, Gisela Lithout. Schubert-Verlag, 2006. – 270 S.
6. Mittelstufe Deutsch / J.Schuhmann. - Ismaning, München: Verlag für Deutsch, 1992. -320 S.
7. Mittelpunkt C 1. Lehrbuch: Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Renate Köhl-Kuhn - Klett; Auflage: 1., 2008. – 183 S.
8. Moment mal (3 Bände) /M.Müller, P.Rusch, Th.Scherling u.a. - Berlin: Langenscheidt, 1996. -128 S.(1), 1997. - 144 S.(2), 1998. - 120 S. (3).
9. Stufen international (3 Bände) / A.Vorderwülbecke, K.Vorderwülbecke. - Stuttgart: Ernst Klett-Edition Deutsch, 1995.- 183 S.(1), 1995-208 S.(2), 1995-192 S. (3).
10. Tangram (3 Bände) / R.-M.Dallapiazza, E.von Jan, T.Schönherr u.a. - Ismaning: Max Hueber, 1998.-204 S. (1), 1998.-204 S. (2), 1999. - 198 (3).
11. Ehlers, S. Lesen als Verstehen. Zum Verstehen fremdsprachlicher literarischer Texte und zu ihrer Didaktik (DaF). Fernstudieneinheit 2. - Berlin, München, Wien, Zürich, New York: Langenscheidt, 1996. - 112 S.
12. Бессмертная Н.В. Грудинина Г.К, Даровская Л.В. Linguostilistische Textinterpretation. - К.: Вища шк., 1983. - 240 с.
13. Bessmertnaja. N., Wittmers, E. Übungsbuch zur Textlinguistik. Einfache Kompositionsformen. - М.: Vys.skola, 1979. - 176 S.
14. Григорьева Л.А.. Харитоновна И.Я. Пособие по аналитическому чтению (на немецком языке). - К.: Вища школа. 1980. - 158 с.
15. Домашнев А. И.. Шишкина И.П., Гончарова Е.А.Интерпретация художественного текста. - М.: Просвещение, 1983. - 192 с.
16. Иваненко СМ.. Карпусь А.К.. Linguostilistische Textinterpretation. - К.: Видавничий центр КДЛУ. 1998. - 178 с.
17. Иваненко СМ.. Карпусь А.К. Linguostilistische Textinterpretation. Lehrerhelf. - К: КНЛУ. 2003. - 27 с.
18. Шишкина И.П. Смолян О.А. Аналитическое чтение. Пособие для студентов пединститутов. — Л.: Просвещение, 1980.

Інформаційні ресурси

1. Adelung - Grammatisch-kritisches Wörterbuch der Hochdeutschen Mundart. – Режим доступу : <http://lexika.digitale-sammlungen.de/adelung/lemma/>
2. Dandelon.com. – Режим доступу : <http://www.dandelon.com>
3. [dict.cc](http://www.dict.cc). English-German Dictionary. – Режим доступу : [http://www.dict.cc, thefreedictionary.com](http://www.dict.cc,thefreedictionary.com)
4. Deutsches Wörterbuch von Jacob Grimm und Wilhelm Grimm. – Режим доступу : <http://germazope.uni-trier.de/Projects/WBB/woerterbuecher/>
5. Elexiko. Online-Wörterbuch zur deutschen Gegenwartssprache. – Режим доступу : <http://www.owid.de/elexiko>
6. Free online thesaurus. – Режим доступу : <http://www.bluerider.com/randomwordservice.php>

7. Köbler G. Althochdeutsches Wörterbuch / Gerhard Köbler. – 4. Auflage. – 1993. –
Режим доступу : <http://homepage.uibk.ac.at/~c30310/ahdwbhin.html>
8. Pons. – Режим доступу : // <http://de.pons.eu>
9. Beolingus. – Режим доступу : // <http://dict.tu-chemnitz.de>
10. Redensarten. – Режим доступу : <http://www.redensarten-index.de>
11. Uitmuntend. – Режим доступу : <http://www.uitmuntend.de/woerterbuch/liebe>
12. Thesaurus – Wikipedia. – Режим доступу :
<http://de.wikipedia.org/wiki/Thesaurus>
13. Wörterbuch und Grammatik von Canoo. – Режим доступу :
<http://www.canoo.net>
14. Wortschatz-Lexikon der Uni Leipzig. – Режим доступу : <http://wortschatz.uni-leipzig.de/>
15. Wikipedia. <http://www.wikipedia.org>

Методика викладання німецької мови

Тема 1. Загальні питання методики викладання іноземних мов.

Система освіти в Україні та викладання іноземних мов. Основні принципи освіти і зміни у навчанні іноземних мов. Ступені загальної середньої освіти і навчання іноземних мов. Державний освітній стандарт з іноземної мови. Сучасні вимоги до кваліфікації вчителя іноземної мови.

2. Методика викладання іноземних мов як наука та її зв'язок з іншими науками.

Методика викладання іноземних мов і її завдання. Методи дослідження в методиці викладання іноземних мов. Зв'язок методики з іншими науками. Методика і лінгвістика. Методика і психологія. Методика і психолінгвістика. Методика і педагогіка.

Тема 2. Система навчання іноземної мови.

Поняття «система навчання» та її зміст. Комунікативний підхід у навчанні іноземної мови. Цілі навчання. Зміст навчання. Принципи навчання. Методи навчання. Засоби навчання.

Тема 3. Лінгвопсихологічні основи навчання іноземних мов.

Лінгвопсихологічна характеристика мовленнєвої діяльності та спілкування. Проблема навичок та вмінь мовлення у навчанні іноземних мов. Система вправ для формування навичок та вмінь мовлення.

Тема 4. Навчання граматичного матеріалу (формування граматичної компетенції).

Активний і пасивний граматичні мінімуми. Характеристика граматичних навичок мовлення. Ознайомлення з граматичними структурами активного граматичного мінімуму. Автоматизація дій учнів з граматичними структурами активного граматичного мінімуму. Ознайомлення з граматичними структурами пасивного граматичного мінімуму. Автоматизація дій учнів з новими граматичними структурами пасивного граматичного мінімуму.

Тема 5. Навчання лексичного матеріалу (формування лексичної компетенції»).

Активний, пасивний і потенціальний словниковий запас. Процес засвоєння лексичного матеріалу.

Тема 6. Навчання фонетичного матеріалу (формування фонетичної компетенції»).

Фонетичний мінімум. Вимоги до вимови учнів. Навчання звуків іноземної мови. Навчання інтонації іноземної мови.

Тема 7. Навчання аудіювання (формування компетенції в аудіюванні).

Характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності та уміння. Труднощі аудіювання. Етапи навчання аудіювання. Система вправ для навчання аудіювання.

Тема 8. Навчання діалогічного мовлення (формування компетенції в говорінні).

Загальна характеристика говоріння як виду мовленнєвої діяльності та уміння. Психофізіологічні механізми говоріння. Суть і характеристика діалогічного мовлення. Функціональні типи діалогів і притаманні їм види діалогічних єдностей. Мовні особливості діалогічного мовлення. Труднощі оволодіння діалогічним мовленням. Етапи навчання діалогічного мовлення. Система вправ для навчання діалогічного мовлення: а) I група вправ, б) II група вправ, в) III група вправ, г) IV група вправ.

Тема 9. Навчання монологічного мовлення (формування компетенції в говорінні).

Суть і характеристика монологічного мовлення. Мовні особливості монологічного мовлення. Етапи навчання монологічного мовлення. Система вправ для навчання монологічного мовлення.

Тема 10. Навчання читання (формування компетенції в читанні).

Суть читання та його психофізіологічні механізми. Характер текстів для читання. Труднощі навчання читання іноземною мовою. Навчання читання як виду мовленнєвої діяльності. А. Читання з розумінням основного змісту тексту. Б. Читання з повним розумінням тексту (вивчаюче читання). В. Читання з метою пошуку необхідної інформації чи інформації, яка цікавить (вибіркове/переглядове читання). 6. Читання як засіб навчання та його зв'язок з іншими видами МД.

Тема 11. Навчання письма (формування компетенції у письмі).

Письмо і писемне мовлення. Вимоги до базового рівня володіння письмом. Психолінгвістичні механізми письма. Навчання техніки письма. Навчання каліграфії. Навчання орфографії. Етапи навчання писемного мовлення. Зв'язок письма з іншими видами мовленнєвої діяльності. Письмо як засіб навчання та контролю: Контрольні роботи для перевірки знань мовного матеріалу – лексичного і граматичного. Контрольні роботи і завдання для перевірки мовленнєвих навичок та вмій.

Тема 12. Організація процесу навчання іноземної мови в середніх навчальних закладах.

Особливості навчання іноземної мови у школах різного ступеню. Планування навчального процесу з іноземної мови. Вимоги до уроку іноземної мови. Типи і структура уроків іноземної мови. Аналіз уроку іноземної мови.

Тема 13. Забезпечення процесу навчання іноземної мови в середніх навчальних закладах.

Індивідуалізація процесу навчання іноземної мови. Інтенсивне навчання іноземної мови. Контроль у навчанні іноземної мови. Позакласна робота з ІМ.

Тема 14. Огляд методів навчання іноземних мов.

Класифікація методів навчання іноземних мов. Перекладні методи. Прямі методи. Усний метод Гарольда Пальмера. Методична система навчання читання Майкла Уеста. Аудіо-лінгвальний метод. Аудіовізуальний метод. Сугестивний метод. Комунікативний метод. Метод повної фізичної реакції. Драматико-педагогічний метод. «Мовчазний» метод. Груповий метод.

Рекомендована література

Основна:

1. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авт. під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 2002. – 375 с.
2. Настольная книга преподавателя иностранного языка: Справ. пособие. / Е.А. Маслыко, П.К. Бабинская, А.Ф. Будько, С.И. Петрова. – 9-е изд. стереотип. – Минск : Вышэйшая Школа, 2001. – 528 с.
3. Шатилов С.Ф. Методика обучения немецкому языку в средней школе. - М.: Просвещение, 1986. - 223 с.
4. Китайгородская Г. А. Методические основы интенсивного обучения иностранным языкам. — М.: Изд-во Моск. ун-та, 1986. — С. 42-77.

Допоміжна:

1. Бим И.Л. Теория и практика обучения немецкому языку в средней школе. - М.: Просвещение, 1988. — С.24-29.
2. Бориско Н.Ф. Концепция учебно-методического комплекса для практической языковой подготовки учителей немецкого языка. — К.: Изд. центр КТЛУ, 1999. — С. 120-176.
3. Вайсбурд М.Л. Использование учебно-речевых ситуаций при обучении устной речи на иностранном языке. -Обнинск: «Титул», 2001. - 128 с.
4. Вопросы контроля обученности учащихся иностранному языку / Под. ред. А.А.Миролубова. — Обнинск: Титул, 1999. — 112 с.
5. Выготский Л.О. Избранные психологические исследования. – М.: АПН РСФСР, 1956. – С. 375.
6. Гальскова Н.Д. Современная методика обучения иностранным языкам. - АРКТИ, 2000. - С. 71-79.
7. Гуманістичні аспекти лінгвістичних досліджень і методики викладання іноземних мов. — К.: КДПШМ, 1992. - 209 с.
8. Державна національна програма «Освіта». Україна ХХІ століття. - К.: Райдуга, 1994. - С. 8-10.

9. Державний стандарт початкової загальної освіти (2000 р.).
10. Европейский языковой портфель/Подред. В.В.Сафоновой. - М.: Еврошкола, 1998. - С. 30-42.
11. Загальні питання освіти в Україні та викладання іноземних мов.
12. Закон України «Про освіту». - К.: Генеза, 1996.
13. Зимняя И.А. Педагогическая психология. - М.: «Логос», 2000. - С. 166-191.
14. Зимняя И. А. Психология обучения неродному языку: на материале русского языка как иностранного. – М.: Русский язык, 1989. – 219 с.
15. Колкер Я.М., Установа Е.С. Енакиева Т.М. Практическая методика обучения иностранному языку. - М.: Изд. центр «Аркадия», 2000. - 264 с.
16. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти./ М-во освіти і науки України; ін-т педагогіки АПН України. — К: Перше вересня та ін., 2000. — С. 3-8.
17. Кузовлев В.П. Индивидуализация обучения иноязычной речевой деятельности как средство создания коммуникативной мотивации: Дис. канд. пед. наук.-М., 1982. -С.41.
18. Леви В. Искусство быть другим.—М., 1981. — С.76.
19. Ляховицький М.В. Звукозапис у навчанні іноземних мов. — К.: Рад. школа. — 1970. — С.57— 89.
20. Мастерство и личность учителя: На примере преподавания иностранного языка/ Пассов Е.И. и др. - М.: Флинта: Наука, 2001. - 240 с.
21. Методика обучения иностранным языкам в средней школе: учебник. / Н. И. Гез, М. В. Ляховицкий, А. А. Миролубов, С. К. Фоломкина, С. Ф. Шатилов. – М.: Высш. школа, 1982. – 373 с.
22. Національна доктрина розвитку освіти України в ХХІ столітті на період 2001-2004 років (2001 р.).
23. Николаева С.Ю. Индивидуализация обучения иностранным языкам: Монография. — К.: Вища школа, 1987.—140 с.
24. Николаєва С,Ю., Шерстюк О.М. Рівні володіння іншомовним мовленням // Іноземні мови. - 2000. - № 2. - С. 69-72.
25. Освіта України. Інформаційно-аналітичний огляд./ Під заг. ред. В.Г.Кремсня. - К.: ЗАТ «Нічлава», 2001. - С. 45.
26. Пассов Е.И. Программа-концепция коммуникативного иноязычного образования: концепция развития индивидуальности в диалоге культур. - М.: Просвещение, 2000. - С. 7-118.
27. Пассов Е.И. Условно-речевые упражнения для формирования грамматических навыков. — М.: Просвещенис, 1978. — С.75-76.
28. Пассов Е.И. Условно-речевые упражнения для формирования грамматических навыков. — М.: Просвещенис, 1978. — С.75-76.
29. Петрашук О.П. Тестовий контроль у навчанні іноземної мови в середній загальноосвітній школі. — К.: Вид. центр КДЛУ, 1999. — 261 с.
30. Постанова Кабінету Міністрів України «Про перехід загальноосвітніх навчальних закладів на новий зміст, структуру і 12-річний термін навчання» (2000 р.).

31. Про типові навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів на 2001/2002 - 2004/2005 навчальні роки// Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. — 2001.— №9. — С. 22.
32. Психологічний словник /За ред. В.І. Войтка. — К.: Вища школа, 1982. — 98 с.
33. Рогова Г.В., Рабинович Ф.М., Сахарова Т.Е. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. — М.: Просвещение, 1991. — 68 с.
34. Сафонова В.В. Проблемные задания на уроках английского языка в школе. — М.: «Еврошкола», 2001. — 271 с.
35. Теория и практика применения технических средств в обучении иностранным языкам /Под ред. М.В.Ляховицкого. — К.: Рад.школа. — 1970. — 255 с.
36. Цільова комплексна програма «Вчитель» //Інформаційний збірник Міністерства освіти України, 1997, № 24. - К.: Педагогічна преса. - С. 11-25: Закон України «Про вищу освіту» (2002 р.).

Рівень сформованості іншомовної професійно спрямованої, прагматичної компетентності перевіряється в межах наступного теоретичного матеріалу:

ТЕОРЕТИЧНИЙ БЛОК

Теоретична грамати́ка німецької мови

1. Grammatik und ihr Gegenstand.
2. Grammatische Bedeutung, grammatische Form und grammatische Kategorie.
3. Grammatische Formen des Wortes.
4. Der morphologische Formenbestand des Wortes.
5. Die Wortarten in der deutschen Sprache (allgemeine Charakteristik).
6. Das Verb. Semantisch-grammatische Klassen der Verben.
7. Modalverben, ihre Bedeutungen in der deutschen Gegenwartssprache.
8. Grammatische Kategorien des Verbs (allgemeine Charakteristik).
9. Die verbalen Kategorien des Numerus und der Person.
10. Die grammatische Kategorie der Zeit. Die Bedeutungen des Präsens in der deutschen Sprache.
11. Zeitformen der Vergangenheit
12. Zeitformen der Zukunft.
13. Die verbale Kategorie des Modus.
14. Die Modalität.
15. Die grammatische Kategorie des Genus.
16. Die Wortart "Substantiv" in der deutschen Sprache.
17. Semantisch-strukturelle Klassen der Substantive.
18. Grammatische Kategorien des deutschen Substantivs.
19. Kategorie des Kasus. Deklination der Substantive, ihr Zusammenhang mit den Kategorien des grammatischen Geschlechts, des Numerus, der Bestimmtheit/Unbestimmtheit.
20. Kategorie der Bestimmtheit/Unbestimmtheit. Der Artikel in der deutschen Sprache, seine Arten und Funktionen.

21. Die Wortart "Adjektiv" im Deutschen.
22. Das Problem der Abgrenzung des Adjektivs und des Adverbs.
23. Grammatische Kategorien der Adjektive im Vergleich zu den Kategorien der Substantive.
24. Semantische Klassen der Adjektive und ihre grammatischen Kategorien.
25. Syntaktische Funktionen der Adjektive; die Einteilung der Adjektive nach dieser Eigenschaft.
26. Adjektiv und seine grammatischen Kategorien des Geschlechts, des Numerus, des Kasus. Kategorie der Steigerungsstufen.
27. Die Pronomen. Funktionen und Einteilung der Pronomen.
28. Die unflektierbaren Wortarten in der deutschen Sprache (Adverbien, Partikeln, Präpositionen, Konjunktionen).
29. Modalwörter: Bedeutung und Gebrauch.
30. Konversion.
31. Syntax, ihr Gegenstand.
32. Das Problem der Satzdefinition.
33. Der Satz, seine lexikal-strukturelle Basis.
34. Struktur des Satzes.
35. Strukturelle Klassifikation der Sätze.
36. Der Begriff des Modells. Modellieren in der Syntax.
37. Satzmodelle.
38. Valenztheorie in der Linguistik.
39. Satzgliedlehre.
40. Aktuelle Gliederung des Satzes (Thema-Rhema-Gliederung).
41. Wortgruppenlehre.
42. Syntaktische Beziehungen in den Wortgruppen.
43. Arten der Wortgruppen.
44. Wortfolge im deutschen Satz.
45. Funktionen der Wortfolge im deutschen Satz.
46. Die Rahmenkonstruktion im deutschen Satz.
47. Texttheorie.
48. Das Problem der Textdefinition.
49. Gliederung des Textes.
50. Textklassifikationen.

Рекомендована література

1. Абрамов Б.А. Теоретическая грамматика немецкого языка. Сопоставительная типология немецкого и русского языков. - М.: ВЛАДОС, 1999. - 288 с.
2. Адмони В.Г. Синтаксис современного немецкого языка. - Л.: Наука, 1973.- 366 с.
3. Адмони В.Г. Грамматический строй как система построения и общая теория грамматики. - Л.: Наука, 1988. - 236 с.
4. Блох М.Я. Теоретические основы грамматики. - М., 1986. - 315 с.
5. Гулыга Е.В. Курс лекций по теоретической грамматике немецкого языка: Часть 1: Морфология. - М., 1970. - 427 с.

6. Зиндер Л.Р., Строева Т.В. Пособие по теоретической грамматике и лексикологии немецкого языка. - Л., 1962. - 334 с.
7. Касевич В.Б. Семантика. Синтаксис. Морфология. - М., 1988. - 446 с.
8. Кубрякова Е.С. Основы морфологического анализа. - М., 1974. - 145 с.
9. Лингвистический энциклопедический словарь. - М., 1990. - 556 с.
10. Москальская О.И. Грамматика текста. - М.: Высш. школа, 1981. - 217 с.
11. Москальская О.И. Проблемы системного описания синтаксиса. - М., 1984. - 267 с.
12. Смеречанський Р.І. Довідник з граматики німецької мови. - К.: Радянська школа, 1989. - 304 с.
13. Харитонова И.Я. Теоретическая грамматика немецкого языка. Синтаксис. - Киев, 1976. - 378 с.
14. Admoni W.G. Der deutsche Sprachbau. 4. Aufl. - Moskwa, 1986. - 333 S.
15. Brinkmann H. Die deutsche Sprache. Gestalt und Leistung. 2. Aufl. - Düsseldorf, 1971. - 464 S.
16. Bußmann H. Lexikon der Sprachwissenschaft. - Stuttgart, 1990. - 621 S.
17. Duden-Grammatik. 6. völlig neu bearb. u. erw. Auflage. Hrsg. u. bearb. v. G. Drosdowski. - Dudenverlag: Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich, 1998. - 912 S.
18. Eichler W., Bunting K.-D. Deutsche Grammatik. Form, Leistung und Gebrauch der Gegenwartssprache. - Frankfurt/M., 1978. - 487 S.
19. Eisenberg P. Grundriß der deutschen Grammatik. - Stuttgart, 1986. - 545 S.
20. Engel U. Syntax der deutschen Gegenwartssprache. - Berlin, 1977. - 439 S.
21. Engel U. Deutsche Grammatik. - Heidelberg, 1996. - 888 S.
22. Engelen B. Einführung in die Syntax der deutschen Sprache. Bd. 1.: Vorfragen und Grundfragen. - Baltmannsweiler, 1984. - 356 S.
23. Engelen B. Einführung in die Syntax der deutschen Sprache. Bd. 2.: Satzglieder und Satzbaupläne. - Baltmannsweiler, 1986. - 287 S.
24. Erben J. Deutsche Grammatik. Ein Abriß. 11. Aufl. - München, 1972. - 548 S.
25. Erben J. Deutsche Grammatik. - Frankfurt/M., 1983. - 734 S.
26. Erben J. Deutsche Syntax. Eine Einführung. - Bern, Frankfurt/M., New-York, 1984. - 374 S.
27. Gulyga E.W., Natanson M.D. Syntax der deutschen Gegenwartssprache. - M.-L., 1966. - 472 S.
28. Heidolph K., Flämig W., Motsch W. Grundzüge einer deutschen Grammatik. - Berlin, 1981. - 465 S.
29. Helbig H., Buscha J. Deutsche Grammatik. - Leipzig, 1988. - 737 S.
30. Heringer H.-J. Theorie der deutschen Syntax. - München, 1970. - 548 S.
31. Jung W. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. Bearb. v. G. Starke. - Leipzig, 1988. - 583 S.
32. Moskalskaja O. I. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. 3. Aufl.. - Moskau, 1983. - 365 S.
33. Schendels E.I. Deutsche Grammatik. Morphologie - Syntax - Text. 3. Aufl. - Moskwa, 1988. - 415 S.
34. Schmidt W. Grundfragen der deutschen Grammatik: Eine Einführung in die funktionale Sprachlehre. - Berlin, 1988. - 386 S.

Лексикологія німецької мови

1. Lexikologie als Wissenschaft und als Lehrfach.

Stellung der Lexikologie unter den anderen Teilgebieten der Sprachwissenschaft. Struktur des Wortschatzes. Grundprobleme der Lexikologie. Forschungsmethoden der Lexikologie.

2. Wort als Grundeinheit der Sprache und seine Semantik. Wort als sprachliche Einheit. Phonetische und grammatische Besonderheiten des deutschen Wortes und seine morphematische Struktur. Wortbedeutung, Begriff und ihre Wechselbeziehungen. Struktur der Wortbedeutung. Motivation (Motiviertheit) der Bedeutung. Innere Form des Wortes und die sogenannte Volksetymologie. Polysemie des Wortes und seine semantische Struktur. Hauptprobleme der Polysemie. Klassifikation von Wortbedeutungen. Wortverbindbarkeit und Besonderheiten des Wortgebrauches. Polysemie und Homonymie. Bedeutungswandel (Semantische Derivation). Allgemeine Problematik und die Gründe des Bedeutungswandels. Logische Klassifikation des Bedeutungswandels. Psychologisch-assoziative Klassifikation des Bedeutungswandels. Bedeutungswandel und übertragener Gebrauch.

3. Wege der Bereicherung des deutschen Wortbestandes. Wortbildung.

Allgemeine Problematik. Wortbildung und ihre Beziehung zur Grammatik und zur Lexikologie. Wortbildende Struktur der Wörter. Wortbildungsmittel und Wortbildungsarten. Methoden der Wortbildungsanalyse. Zusammensetzung (Komposition). Strukturell-genetische Klassifikation der Zusammensetzungen. Semantisch-syntaktische Klassifikation der Zusammensetzungen. Morphologische Klassifikation. Ableitung (Derivation). Zusammenbildung (зрощення). Entlehnung. Allgemeine Problematik. Ursachen zur Entlehnung des fremden Wortgutes. Assimilation der Entlehnungen. Entlehnungswege und Entlehnungsarten. Erscheinungsformen der Entlehnung. Klassifikation der Entlehnungen. Entlehnungen und das Problem des Purismus.

4. Struktur des Wortbestandes. Die soziale Differenzierung des deutschen Wortbestandes. Fachsprache. Beruflexik (Professionalismen). Jargon. Argot. Die historische Analyse des deutschen Wortbestandes. Archaismen. Formarchaismen. Lexikalische Formarchaismen. Phonetische Formarchaismen. Grammatische Formarchaismen. Neologismen. Begriffsarchaismen. Bedeutungsarchaismen. Formarchaismen. Neologismen.

5. Synonyme. Theoretische Probleme der Synonymie. Klassifikation der Synonyme und synonymische Reihen. Antonyme. Theoretische Probleme der Antonymie. Klassifikation der Antonyme. Wortfelder. Theoretische Grundlagen der Wortfeldforschung. Paradigmatische Felder. Syntagmatische Felder. Wortnischen und Wortstände. Wortgruppen nach dem semantisch-wortbildenden Prinzip. Wortfamilien und Fächerungen.

6. Phraseologie. Feststellung des Begriffs „Phraseologie. Wesen der Phraseologismen. Idiomatizität. Stabilität. Lexikalisierung und Reproduzierbarkeit. Klassifikation der Phraseologismen. Traditionelle Klassifikation der Phraseologismen. Semantische Klassifikation der Phraseologismen. Funktionale

Klassifikation der deutschen Phraseologie. Lexikalisch-semantische Klassifikation der deutschen Phraseologie. Strukturell-semantische Klassifikation der Phraseologismen. Semantische Kategorien der Phraseologismen.

Рекомендована література

1. Городникова М.Д., Розен Е.В. Лексикология современного немецкого языка. – М.: Просвещение, 1967. – 168 с.
2. Гулыга Е.А., Розен Е.В. Старое и новое в лексике и грамматике немецкого языка. – Л.: Просвещение, 1977. – 160 с.
3. Девкин В.Д. Сборник упражнений по лексикологии немецкого языка. – М.: Высш. шк., 1971. – 270 с.
4. Зиндер Л.Р., Строева Т.В. Пособие по теоретической грамматике и лексикологии немецкого языка. – Л.: Просвещение, 1962. – 148 с.
5. Искос А., Ленкова А. Хрестоматия по лексикологии немецкого языка. – Л.: Просвещение, 1975. – 279 с.
6. Искос А., Ленкова А. Сборник упражнений по лексикологии немецкого языка. 2-е изд. – Л.: Просвещение, 1970. – 192 с.
7. Степанова М.Д., Фляйшер В. Теоретические основы словообразования в немецком языке. – М.: Высш. шк., 1984. – 264.
8. Чернышева И.И. Фразеология современного немецкого языка. – М.: Высш.шк., 1970. – 160 с.
9. Althaus H.P., Henne H., Wiegand H.E. (Hgs). Lexikon der germanistischen Linguistik. – 2.vollst.neu bearb. u.erw. Aufl. – Tübingen: Niemeyer, 1980. – 870 S.
10. Baldinger K. Die Semasiologie: Versuch eines Überblickes. – Berlin: Akademie-Verlag, 1957. – 40 S.
11. Gross Harro. Einführung in die germanistische Linguistik. – München: iudicium, 1990. – 270 S.
12. Lewandowski Th. Linguistisches Wörterbuch (in 3. T). – 3. Aufl. 1979; – 4. Aufl. 1985; –5. übergearb. Aufl.– Heidelberg, Wiesbaden: Quell & Meyer, 1990.–1287 S.
13. Lewkowskaja X.A. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – М.: Vyssh.schk., 1968. – 319 S.
14. Lutzeier P.R. Linguistische Semantik. – Stuttgart: Metzler, 1985. – X,193 S.
15. Lutzeier P. R. Lexikologie: Ein Arbeitsbuch. – Tübingen: Stauffenberg, 1995. – VIII, 167 S.
16. Iskos A., Lenkova A. Deutsche Lexikologie. – Leningrad, 1970.
17. Oguу O.D. Aktuelle Probleme der Semantik und Polysemie: Skriptum des Vorlesungskursus (=Актуальні проблеми семантики та полісемії: Конспект лекцій з лексикології для студентів німецького відділення 3 та 5 курсів) (німецькою мовою). – Чернівці: “Рута”, 1998. – 150 с.
18. Oguу O.D. System-quantitative Aspekte der Semantik und Polysemie: ein Handbuch (=Системно-квантитативні аспекти полісемії. Навчальний посібник з лексикології) (німецькою мовою). – Чернівці: “Рута”, 1998. – 119 с.
19. Olschanski I.G. Moderne deutsche Lexikographie. – М.: Hochschule, 1979. – 136 S.

20. Rosen E.W., Kossmann L.S. Lexikologisches Praktikum der deutschen Sprache. - M.: Roswusizdat, 1963. - 94 S.
21. Schippan Th. Einführung in die Semasiologie.–Leipzig:VEB Bibl.Inst.,1975.–269 S.
22. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Max Niemeyer Verlag, Tübingen 1992. – 306 S.
23. Stepanowa M.D., Černyšewa I.I. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. Ein Lehrbuch. – Moskau: Hochschule, 1975. – 272 S.

Теоретична фонетика німецької мови

1. Gegenstand, Stellung und Aufgaben der Phonetik

Gegenstand der Phonetik, aus der Geschichte der Phonetik, Forschungsrichtungen der Phonetik, Zweige der Phonetik, phonetische Einheiten, Forschungsmethoden der Phonetik.

2. Aussprachenorm.

Begriff der Aussprachenorm und ihre Merkmale, aus der Geschichte der deutschen Aussprachenorm, Mängel der Siebsschen Aussprachenormen, die gegenwärtigen deutschsprachigen Aussprachewörterbücher und ihre Charakteristik.

3. Forschungsmethoden der Phonetik

Wichtigste Forschungsmethoden: Subjektive Beobachtung (auditive und visuelle); Instrumentale Erforschung (mit Hilfe von technischen Geräten: Robotern, Röntgenfilmen und Röntgenbildern, Spektrographen, Kymographen, Oszillographen, Computern etc.); Distribution. Amerikanische Deskriptivisten K.L.Hike, Z.S. Harries und andere. Statistische Methoden. Vergleichende Methoden. Imitative Methode (bei der Arbeit mit den Schülern der Unterklassen). Analytisch-synthetische Methode (bei der Arbeit mit Erwachsenen).

4. Die Lehre von Phonem

Begriff des Phonems, aus der Geschichte der Lehre von Phonem, Unterschiede bei der Deutung des Phonems zwischen der Moskauer und Leningrader phonologischen Schule, Funktionen des Phonems, Begriff des phonologisch-wesentlichen Merkmals, Arten und Funktionen von phonologisch-wesentlichen Merkmalen, Begriff der Opposition, Arten von Oppositionen, Varianten von Phonemen, Positionen des Phonems, Begriff des Systems, Laut- und Phonemsystem, phonologisches System, die innere Gliederung des Phonemsystems.

5. Phonem und Graphem

Die Aufgabe der Phonometrie. Die Phonemstatistik oder phonologische Statistik. Problem der „graphische Systeme einer Sprache“ Entwicklung des deutschen Schriftsystems. Die Orthographie der Handschriften. Zum Verhältnis von Phonem- und Graphemsystem im Deutschen.

6. Lautmodifikationen im Deutschen

Psycho-physiologische Grundlagen der Lautmodifikationen im Redefluss. Arten der Lautmodifikationen. Die Assimilation im Deutschen. Phonologischer Aspekt der Lautmodifikationen. Phonetischer Lautwechsel. Phonologischer Lautwechsel. Morphonologischer Lautwechsel. Assimilationsarten. Dissimilation und Metathese

im Deutschen. Akkomodation. Geminatio. Der phonetische Verschleiß.
Phonemwechsel. Aussprachestile

7. Der deutsche Vokalismus

Unterschiede zwischen Vokalen und Konsonanten, Phonembestand des Vokalsystems, phonologisch-wesentliche Merkmale der deutschen Vokalphoneme, Varianten der deutschen Vokalphoneme, strittige Fragen innerhalb des deutschen Vokalismus.

8. Begriff der Prosodik und phonetischer Silbenbau.

Zum Wesen der Prosodik. Wort und Satzakkzent als prosodische Mittel. Temporale Erscheinungen im Satz. Silbengrenze und Morphemgrenze. Phonetische Silbengliederung im einfachen deutschen Wort. Neuere phonetisch-phonologische Untersuchungen der Silbe.

9. Deutscher Wortakzent.

Phonetische Charakteristik der Wortbetonung (Definition des Wortakzentes, dynamischer, musikalischer und quantitativer Akzent), morphonologische Charakteristik der Wortbetonung (frei oder gebunden, beweglich oder unbeweglich, Betonungsstufen, Akzentmodelle, Funktionen der Betonung).

10. Intonationssystem der deutschen Sprache.

Begriff der Intonation und Wirkungssphäre der Intonation, Bestandteile der Intonation (Melodie, Akzent, Rhythmus, Tempo, Klangfarbe etc.), Funktionen der Intonation. Aspekte der Betrachtung der Intonation. Intonationsmittel der Redegestaltung. Intoneme und ihre Varianten.

Рекомендована література

1. Adarnus M. Phonemtheorie und das deutsche Phoneminventar. – Wrocław, 1967.
2. Altmann H., Ziegenhain U. Phonetik, Phonologie und Graphemik fürs Examen. – Wiesbaden: Westdeutscher Verlag, 2002. – 174 S.
3. Appel W. Grundzüge der kausalen Phonetik. – VWGÖ, 1980.
4. Becker, Th.: Das Vokalsystem der deutschen Standardsprache. Frankfurt a.M., 1998.
5. Bergmann B. Sächsische Mundartenkunde. – Halle/Saale, 1969.
6. Bierwisch M. Regeln für die Intonation deutscher Sätze // *Studia grammatica* VII. – Berlin, 1973.
7. Blermsch M. Skizze der generativen Phonologie // *Studia grammatica* VI. – Berlin, 1967.
8. Bohme G. Untersuchungsmethoden der Stimme und Sprache. – Leipzig, 1972.
9. Dausen A. Grundbegriffe der Phonologie: Synchronische Beschreibung des Phonems und Modelle diachronischer Betrachtung. – Wiesbaden/ Stuttgart, 1985.
10. Die deutsche Sprache: Kleine Enzyklopädie. – Leipzig, 1969-1970. – Bd.1-2.
11. Duden K. Aussprachewörterbuch: Wörterbuch der deutschen Aussprache. – Mannheim, Wien, Zürich, 1974. – Bd. 6.
12. Eberhard Stock. Phonotheke. Deutsch als Fremdsprache Langenscheidt, 1996.
13. Essen O. von. Die Silbe – ein phonologischer Begriff? // *Zs. Phonetik*. – 1959. – Jg.5. – H- 3 /4.

14. Fiukowski H. Spiechemerisches Elementarbuch. – Leipzig, 1978.
15. Fiukowski H., Lindner G., Qualmann E., Stock E. Einführung in die Sprechwissenschaft. – Leipzig, 1982.
16. Gaiducik S.M. Zur phonostilistischen Differenzierung der gesprochenen Hochsprache. // Zs. Phonetik. – 1972. H. 1/ 2.
17. Geißner H. Sprecherziehung, Didaktik und Methodik der mündlichen Kommunikation. – Landau, 1982.
18. Großes Wörterbuch der deutschen Aussprache. – Leipzig, 1982.
19. Hakkarainen H.J. Phonetik des Deutschen. – Мьнchen: Fink Verlag, 2000. – 197 S.
20. Kohler, Klaus J. Einführung in die Phonetik des Deutschen – Berlin, 1995.
21. Kosmin O., Bogomasowa T., Hizko L. Theoretische Phonetik der deutschen Sprache. – М: Высшая школа, 1990. – 223 с.
22. Phonetik der deutschen Sprache. Deutsch als Fremdsprache. Max Hueber Verlag, 1986.
23. Ramers K.H. Einführung in die Phonologie. - Мьнchen: Fink Verlag, 1998. – 142 S.
24. Siebs, Theodor: Deutsche Aussprache - Reine und gemäßigte Hochlautung mit Aussprachewörterbuch. Berlin, 2007.
25. Steriopolo E.I. Theoretische Grundlagen der deutschen Phonetik. – Winnyts'a, „Nowa Knyha“, 2004.
26. Wängler, H.H.: Grundriss einer Phonetik des Deutschen. Mit einer allgemeinen Einführung in die Phonetik, 1967.
27. Зиндер Л.Р. Общая фонетика. Москва. Высшая школа, 1979.
28. Никифорова В. Г., Козьмин О. Г. Практическая фонетика немецкого языка. М., 2004 г.
29. Стеріопало О.В. Теоретичні засади фонетики німецької мови. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 318 с.
30. Уроева Р.М., Кузнецова О.Г. Фонетика и грамматика немецкого языка. М., 1985.

Рівень сформованості іншомовної комунікативної, соціокультурної, лексичної компетентності перевіряється в межах такого лексичного матеріалу:

Тексти для аналізу

1. Herbert Malecha „Die Probe“,
2. Erich Junge „Sechzehn Jahre“,
3. Peter Härtung „Der gelbe Junge“,
4. Siegfried Lenz „Die Nacht im Hotel“,
5. Hilde Spiel „Der Andere“,
6. Siegfried Lenz „Eine Liebesgeschichte“,
7. Paul Maar „Der Mann, der nie zu spät kam“,
8. Kurt Kusenberg „Mal was andres“,
9. Angelika Mechtel „Katrin“,

10. Günter Kunert „Olympia Zwo“,
11. Heinrich Böll „Anekdote zur Senkung der Arbeitsmoral“,
12. Gabriele Wohmann „Denk immer an heut Nachmittag“,
13. Siegfried Lenz „Das unterbrochene Schweigen“,
14. Josef Reding „Fahrerflucht“,
15. Heinz Küpper „Sebastian oder Verführung durch Vernunft“,
16. Gerd Gaiser „Ein Kind vor dem Wagen“,
17. Wolfgang Borchert „Nachts schlafen die Ratten doch“,
18. Wolfgang Borchert „An diesem Dienstag“,
19. Wolfgang Borchert „Das Brot“,
20. Wolfgang Borchert „Die Küchenuhr“,
21. Wolfgang Hildesheimer „Der hellgraue Frühjahrmantel“,
22. Peter Bichsel „Die Tochter“,
23. Ilse Aichinger „Das Fenster-Theater“,
24. Robert Musil „Die Affeninsel“,
25. Heinrich Böll „Der Lacher“,
26. Georg Brittig „Brudermord im Altwasser“,
27. Aschke V. „Lockendes Leben“,
28. Günter Weisenborn „Zwei Männer“,
29. Bertolt Brecht „Wenn die Haifische Menschen wären“,
30. Max Frisch „Geschichte von Isidor“.

Рекомендована література до аспекту «Аналіз тексту»

1. Bessmertnaja. N., Wittmers, E. Übungsbuch zur Textlinguistik. Einfache Kompositionsformen. - M.: Vys.skola, 1979. - 176 S.
2. Ehlers, S. Lesen als Verstehen. Zum Verstehen fremdsprachlicher literarischer Texte und zu ihrer Didaktik (DaF). Fernstudieneinheit 2. - Berlin, München, Wien, Zürich, New York: Langenscheidt, 1996. - 112 S.
3. Бессмертная Н.В. Грудинина Г.К, Даровская Л.В. Linguostilistische Textinterpretation. - К.: Вища шк., 1983. - 240 с.
4. Григорьева Л.А.. Харитоновна И.Я. Пособие по аналитическому чтению (на немецком языке). - К.: Вища школа. 1980. - 158 с.
5. Домашнев А.И. Интерпретация худ.текста. Нем. яз.: учебное пособие для студентов и инст.-тов ин. яз. – М.: Просвещение, 1989.- 205с.
6. Іваненко С.М., Карпусь А.К. Лінгвостилістична інтерпретація тексту: підручник. - К.: 1998. -175 с.
7. Іваненко СМ.. Карпусь А.К.. Linguostilistische Textinterpretation.- К.: Видавничий центр КДЛУ. 1998. - 178 с.
8. Науменко А.М. Філологічний аналіз тексту (Основи лінгвопоетики): Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 416 с.
9. Шишкина И.П. Смолян О.А. Аналитическое чтение. Пособие для студентов пединститутов. — Л.: Просвещение, 1980.

Критерії оцінювання

Об'єкт контролю – рівень засвоєння теоретичних знань і оволодіння професійно-методичними вміннями, сформованими у студента в результаті вивчення другої іноземної мови (аналіз оригінального тексту німецькою мовою та монологічне висловлювання з теми), методики вивчення іноземної мови, теоретичного курсу другої іноземної мови (фонетики, граматики, стилістики, лексикології).

Форма контролю – співбесіда з екзаменаторами, членами екзаменаційної комісії, що передбачає відповідь студента на перше, друге, третє та четверте питання екзаменаційного білета.

При оцінюванні усної відповіді на перше питання (монологічна розповідь за запропонованою темою) слід керуватися наступними критеріями:

- логічність та складність викладання тексту;
- вільне володіння структурами мови; адекватність вибору граматичних форм;
- адекватний набір лексики з урахуванням реєстру семантичної та синтаксичної сполучуваності;
- комунікативні навички (вміння запитувати інформацію та відповідати на питання, вміння запитувати пояснення у разі нерозуміння, вміння аргументовано висловити власну думку та відношення).

Оцінка «**відмінно**» (23-25 балів) виставляється за:

- правильне та повне розкриття змісту матеріалу у зв'язку з поставленим комунікативним завданням;
- відповідність використання лексики у відповідності з поставленою комунікативною ситуацією;
- логічність та послідовність викладу матеріалу;
- вміння стилізувати, зіставляти, узагальнювати;
- вміння використовувати отримані теоретичні знання.

Оцінка «**добре**» (19-22 балів) виставляється за:

- правильне та повне розкриття змісту матеріалу у зв'язку з поставленим комунікативним завданням;
- відповідність використання лексики у відповідності з поставленою комунікативною ситуацією;
- логічність та послідовність викладу матеріалу;
- вміння стилізувати, зіставляти, узагальнювати;
- вміння використовувати отримані теоретичні знання;
- незначні, не грубі фактичні, граматичні помилки.

Оцінка «**задовільно**» (15-18 балів) виставляється за:

- знання і розуміння тільки основного програмового матеріалу;
- те, що у відповіді на теоретичне питання висвітлюється тільки теоретичний матеріал, не наводяться влучні приклади;
- спрощений виклад матеріалу;

- суттєві помилки.

Оцінка **«незадовільно»** (0-14 балів) виставляється за:

- незнання і нерозуміння основного програмового матеріалу;
- спрощений виклад матеріалу;
- суттєві помилки;
- нелогічність та непослідовність викладу матеріалу.

Критерії оцінювання другого питання з методики вивчення іноземної мови:

Оцінка **«відмінно»** (23-25 балів) виставляється за:

- правильне та повне розкриття змісту матеріалу з поставленого питання (5 балів);
- те, що у відповіді на теоретичне питання висвітлюється не тільки теоретичний матеріал, різні погляди вчених на певну проблему, а й влучні приклади (5 балів);
- планування і творче конструювання процесу навчання конкретного матеріалу з урахуванням особливостей ступеня навчання; планування навчально-комунікативної діяльності учнів на уроці та в позакласній роботі; відображення у розробках фрагментів уроків різних видів індивідуалізації навчання іноземної мови: мотивуючого, регулюючого, розвиваючого, формуючого (5 балів);
- послідовний, логічний, обґрунтований, безпомилковий виклад матеріалу (4-5 балів);
- вільне володіння професійною термінологією (4-5 балів).

Оцінки **«добре»** (19-22) виставляється за:

- правильне та повне розкриття змісту матеріалу з поставленого питання (4-5 балів);
- те, що у відповіді на теоретичне питання висвітлюється не тільки теоретичний матеріал, різні погляди вчених на певну проблему, а й влучні приклади (4-5 балів);
- планування і творче конструювання процесу навчання конкретного матеріалу з урахуванням особливостей ступеня навчання; планування навчально-комунікативної діяльності учнів на уроці та в позакласній роботі; відображення у розробках фрагментів уроків різних видів індивідуалізації навчання іноземної мови: мотивуючого, регулюючого, розвиваючого, формуючого, при якому студент припускає незначні граматичні помилки (4 бали);
- послідовний, логічний, обґрунтований виклад матеріалу, але з не грубими помилками (4 бали);
- володіння професійною термінологією з незначними помилками (3-4 бали).

Оцінка **«задовільно»** (15-18) виставляється за:

- знання і розуміння тільки основного програмового матеріалу з поставленого питання (3-4 бали);
- те, що у відповіді на теоретичне питання висвітлюється тільки теоретичний матеріал, розкриваються погляди декількох вчених на певну проблему, але не наводяться влучні приклади (3-4 бали);
- планування і творче конструювання процесу навчання конкретного матеріалу з урахуванням особливостей ступеня навчання; планування навчально-комунікативної діяльності учнів на уроці та в позакласній роботі; відображення у розробках фрагментів уроків різних видів індивідуалізації навчання іноземної мови: мотивуючого, регулюючого, розвиваючого, формуючого, при якому студент порушує логіку викладання матеріалу (3-4 бали);
- послідовний, логічний, але необґрунтований виклад матеріалу, який містить незначні помилки (3 бали);
- недостатнє володіння професійною термінологією (3 бали).

Оцінка «**незадовільно**» (0-14) виставляється за:

- те, що у відповіді на питання студент висвітлює теоретичний матеріал не в повному обсязі – спрощений виклад матеріалу (0-3 бали);
- те, що у відповіді на теоретичне питання висвітлюється неповністю теоретичний матеріал, не розкриваються різні погляди вчених на певну проблему, не наводяться влучні приклади (0-3 бали);
- планування процесу навчання конкретного матеріалу, але не враховує ні різних видів індивідуалізації, ні особливості ступеня навчання (0-3 бали);
- послідовний, спрощений виклад матеріалу з грубими помилками (0-3 бали);
- часткове володіння професійною термінологією, з грубими помилками (0-3 бали).

Критерії оцінювання третього питання з одного із теоретичних курсів основної іноземної мови:

Оцінка «**відмінно**» (23-25 балів) виставляється за:

- змістовність відповіді, повноту і правильність викладу (4 бали);
- послідовність, логічність викладу матеріалу (4 бали);
- вільне володіння термінологією (4 бали);
- підкріплення теоретичного матеріалу прикладами (4 бали);
- уміння аналізувати, зіставляти, робити висновки (4 бали);
- вміння вести дискусію з додаткових питань (4 бали);
- бездоганне володіння англійською мовою (1 бал).

Оцінки «**добре**» (19-22) виставляється за:

- змістовність відповіді, повноту і правильність викладу (3-4 бали);
- послідовність, логічність викладу матеріалу(3-4 бали) ;
- володіння термінологією(3-4 бали) ;
- підкріплення теоретичного матеріалу прикладами (3-4 бали);

- уміння аналізувати, зіставляти, робити висновки (3-4 бали);
- вміння вести дискусію з додаткових питань (3-4 бали).

Оцінки «задовільно» (15-18) виставляється за:

- змістовність відповіді, повноту і правильність викладу (2-3 бали);
- послідовність, логічність викладу матеріалу(2-3 бали);
- володіння термінологією(2-3 бали);
- підкріплення теоретичного матеріалу прикладами (2-3 бали);
- уміння аналізувати, зіставляти, робити висновки (2-3 бали);
- вміння вести дискусію з додаткових питань (2-3 бали).

Оцінка «незадовільно» (0-14) виставляється за:

- змістовність відповіді, повноту і правильність викладу (0-3 бали);
- послідовність, логічність викладу матеріалу(0-3 бали) ;
- володіння термінологією(0-2 бали) ;
- підкріплення теоретичного матеріалу прикладами (0-2 бали);
- уміння аналізувати, зіставляти, робити висновки (0-2 бали);
- вміння вести дискусію з додаткових питань (0-2 бали).

Критерії оцінювання четвертого питання з філологічного аналізу оригінального тексту німецькою мовою:

Оцінка «відмінно»: 23-25 балів – випускник вільно володіє німецькою мовою, вміє аналізувати та перекладати художні тексти, викладає матеріал логічно, послідовно, трансформує одержану інформацію, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції.

Оцінка «добре»: 19-22 бали – випускник володіє німецькою мовою, самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст, однак припускається окремих недоліків: здебільшого це відсутність виразної особистісної позиції чи належної її аргументації.

Оцінка «задовільно»: 18-21 бал – випускник відповідає осмислено, самостійно, але при цьому володіє елементарними навичками аналізу літературних явищ, за обсягом висловлювання сягає норми, його виклад загалом зв'язний, але відсутня самостійність суджень, їх аргументованість.

Оцінка «незадовільно»: 1-14 балів – студент не дає чіткої відповіді, висловлювання є лише набором фраз, які між собою не поєднуються за змістом, є непослідовними, відсутні факти, важливі для розуміння думки.